

INTERNET A AUTORSKÉ PRÁVO

Jiří Čermák, 28. 2 . 2019

- Internet a autorské právo I - Užití díla prostřednictvím internetu
- Internet a autorské právo II - Odpovědnost za obsah zpřístupněný na internetu
 - Odpovědnost a vlastní obsah
 - Odpovědnost za cizí obsah
 - = *Odpovědnost uživatelů a ISP (JUDr. Císařová)*

I. UŽITÍ DÍLA PROSTŘEDNICTVÍM INTERNETU

PŘEHLED PRÁVNÍCH NOREM

- Autorský zákon, zákon č. 121/2000 Sb. (celý) („AZ“)
- Směrnice 2001/29/ES o harmonizaci některých aspektů aut. pr. a práv souv. v informační společnosti (**InfoSoc Směrnice**) (v zásadě celá)
- Zákon č. 480/2004 Sb. o některých službách informační společnosti (zejm. §§ 3 až 6) („ZSIS“)
- Směrnice č. 2000/31 ES o elektronickém obchodu (zejm. čl. 12 - 15)
- návrh Směrnice o autorském právu na jednotném digitálním trhu (čl. 11 a 13)

UŽITÍ DÍLA PROSTŘEDNICTVÍM INTERNETU - přehled

- Prohlížení webových stránek (browsing)
- Zpřístupnění díla prostřednictvím Internetu
- Stahování díla z Internetu
- Zvláštní případy nakládání s dílem na Internetu
 - odkazy (hyperlinks), včetně embedded links
 - poskytování metadat („kde co najdu“)
 - provozování platforem pro sdílení (YouTube atp.)
 - sdílení v peer to peer sítích (BitTorrent, KaZaA, DC atp.)
 - streaming
 - Video on Demand (VoD)
 - Televizní a rozhlasové vysílání po Internetu (webcasting)

PŘEDMĚT OCHRANY

- definice díla (§2 AZ)— v podstatě vše (fotografie, text, software, hudební a filmové klipy)
- výjimky:
 - ne: vzorce, myšlenky, postupy ...
 - bez ochrany: úřední dílo, lidová tvořivost, kroniky, polit. Projevy ...
 - webová stránka = autorské dílo
- + práva související s autorským právem (výkonní umělci, výrobce zvukového / obrazově-zvukového záznamu, vysílatel)
- + databáze

PROHLÍŽENÍ INTERNETU (BROWSING)

Prohlížení webových stránek („surfování po internetu“)

- vzniká řada kopií (rozmnoženin) (grafická paměť, přechodné soubory na disku atp.)
- rozmnožování díla (§ 13 AZ)
- licence pro dočasné rozmnoženiny (§38a odst. 1 AZ)
- Nutné kopie vs. kopie ulehčující provoz (caching)
- SD EU: *Rozsudek PRCA (C-360/13)* (pouhým prohlížením díla na internetu nedochází k zásahu do autorských práv k tomuto dílu)

ZPŘÍSTUPNĚNÍ DÍLA (UPLOAD)

Zpřístupnění na [www/ftp/peer to peer](#)

- rozmnožování díla (§ 13 AZ)
- sdělování díla veřejnosti (§ 18 AZ)

ZPŘÍSTUPNĚNÍ DÍLA (UPLOAD)

sdělování veřejnosti (§ 18 odst.1 anebo 2):

veřejnost = osoby, které nejsou předem individuálně určeny (široký výklad)

⇒ zahrnuje: stránky s omezeným přístupem

(placené stránky, podnikové sítě (Intranet))

SD EU : o sdělování díla veřejnosti se jedná tehdy, je-li současně přítomen prvek „sdělování díla“ a toto dílo je sdělováno „veřejnosti“.

ODBOČKA – SDĚLOVÁNÍ VEŘEJNOSTI VS. ZPŘÍSTUPŇOVÁNÍ VEŘEJNOSTI (... pro fajnsmšjekry)

Základ úpravy: Smluva SODV o právu autorském (WCT) a Smlouva SODV o výkonech výkonných umělců a o zvukových záznamech (WPPT)

Směrnice: 2001/29/ES o harmonizaci některých aspektů aut. pr. a práv souv. v Informační společnosti (**InfoSoc Směrnice**)

Směrnice rozlišuje mezi širším „sdělováním veřejnosti (communication)“ (čl. 3 odst.1) a užším „zpřístupňováním veřejnosti (make available)“ (čl. 3 odst.2), přičemž pouze „právo na zpřístupňování veřejnosti“ přiznává výkonným umělcům, vysílatelům, výrobcům zvukových záznamů / zvukově obazových záznamů

srovnej AZ: (rozdíl mezi § 18 odst. 1 a § 18 odst. 2 AZ je zachován, ale obě skupiny práv AZ přiznává všem nositelům práv)

Je to v souladu se Směrnicí?

C-More Entertainment: (*C More Entertainment AB v Linus Sandberg*, C-279/13)

- live stream (webcasting) hokejových zápasů
 -> **nejde o autorské dílo**
- nejde o zpřístupňování veřejnosti (ve smyslu čl. 3 odst. 2 Směrnice, § 18 odst. 2 AZ)
 (jde o live streaming – tedy ekvivalent televizního vysílání, není splněna podmínka „mít k němu přístup na místě a v čase podle své volby“)
- jde však o sdělování veřejnosti (ve smyslu čl. 3 odst. 1 Směrnice, § 18 odst. 1 AZ)
 - > Směrnice však nepřiznává výlučná práva na „sdělování veřejnosti“ vysílatelům tj. live streaming sportovní události (která není autorským dílem) není podle Směrnice chráněn.

AVŠAK SD EU uzavřel, že národní legislativa může vysílatelům poskytnout širší ochranu, než Směrnice (tj. i na úkony sdělování veřejnosti podle čl. 3 odst. 1 Směrnice, § 18 odst. 1 AZ)

- > **rozšířená ochrana (nejen) vysílatelů podle Autorského zákona je v souladu s právem EU**

ZPŘÍSTUPNĚNÍ DÍLA (UPLOAD)

všechna díla bez rozdílu

výjimky:

- volná díla (gutenberg.org),
- citace,
- další nejsou

(t.j. zahrnuje i nekomerční užití,
užití díla převzatého odjinud z Internetu atp.)

ZPŘÍSTUPNĚNÍ DÍLA (UPLOAD)

Zpřístupnění jednoho díla – trestněprávní odpovědnost:

(jedno dílo na filesharingovém serveru = neoprávněný zásah do autorského práva)

NS (5 Tdo 196/2014):

míra neoprávněného zásahu do práv chráněných autorským právem je nižší než nepatrná

-> formální znaky přečinu nejsou naplněny

-> NEJDE o trestný čin

ZPŘÍSTUPNĚNÍ DÍLA (UPLOAD)

- třeba získat oprávnění (licenci)
- praktické potíže
 - kolektivní správa
 - různá práva k jednomu dílu
(práva související)

STAHOVÁNÍ DÍLA (DOWNLOAD)

stažení koncovým uživatelem (a uložení např. na HDD)

- rozmnožování (§ 13 AZ)

výjimky: volná díla
 volná užití (pro osobní potřebu)

STAHOVÁNÍ DÍLA (DOWNLOAD)

volná užití (§ 30 AZ)

- software a el. databáze (NE) vs. ostatní (ANO)

podmínky aplikace:

- jiné dílo než software / el. databáze
- fyzická osoba
- osobní potřeba (např. ne pro podnikání)
- žádný jiný účel (zákaz např.dále půjčovat/ šířit)
- ? pouze jedna rozmnoženina ? (NE - 5 Tdo 234/2009)
- třístupňový test

STAHOVÁNÍ DÍLA (DOWNLOAD)

volná užití (§ 30)

spor:

„legální“ vs. „nelegální“ zdroj (§ 29 AZ)

třístupňový test (§ 29/1 AZ)

(výjimka v zákoně, užití není v rozporu s běžným užitím díla, nejsou nepřiměřeně dotčeny opr. zájmy autora)

Rozsudek NS 5 Tdo 234/2009 (legalita zdroje nehraje roli)

vs.

C-435/12 *ACI ADAM E.A.*

STAHOVÁNÍ DÍLA (DOWNLOAD)

Rozsudek NS 5 Tdo 234/2009

- úmyslný trestný čin
- skutečná vědomost o protiprávnosti jednání (tj. stahováním z nelegálního zdroje dochází k neoprávněnému užití autorského díla)
- nejistý výklad autorského zákona nelze použít v neprospěch obviněného

C-435/12 *ACI ADAM E.A.*

- pro účely výjimky užití pro osobní potřebu je třeba odslišovat legální a nelegální zdroj
- výjimka se vztahuje pouze na pořízení rozmnoženiny z legálního zdroje

??? jak dalece musí uživatel „zkoumat legálnost zdroje“ a jak posoudit jeho „vědomost o legálnosti / nelegálnosti zdroje“

trestní vs. soukromoprávní odpovědnost

POSKYTOVÁNÍ ODKAZU (hyperlinking)

- je poskytnutí odkazu (hyperlinking) na dílo jeho užitím? (např. jeho sdělováním veřejnosti)?
- je poskytnutí odkazu (hyperlinking) na neoprávněné zpřístupněné dílo (např. pirátské stránky) postižitelné?

Rozhodnutí SD EU: C-466/12 SVENSSON E.A.
C-348/13 Bestwater International
(embedding)
C-160/15 GS Media (legalita zdroje)

Původně též: C-279/13 C More Entertainment

POSKYTOVÁNÍ ODKAZU (hyperlinking)

C-466/12 SVENSSON E.A.

Článek 3 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti musí být vykládán v tom smyslu, že skutečnost, že jsou na jedné internetové stránce uvedeny **hypertextové odkazy** na díla, která jsou **volně dostupná** na jiné internetové stránce, nepředstavuje sdělování veřejnosti podle tohoto ustanovení.

V AJ: **clickable links**, v NJ: **anklickbare Links**;

-> koncept „**tzv. nové veřejnosti**“

povaha odkazu (běžný odkaz vs. embedded link)

??? běžný (klikatelný) odkaz vs. embedded link (inlining)

- co to je „volně dostupný“ (pojem „nové veřejnosti“)
- Svensson: nečiní rozdíl v užití technologii, **nejde o užití díla, pokud nejde o případ sdělování nové veřejnosti** (např. obejitím technické ochrany, která umožňovala přístup k dílu jen registrovaným uživatelům - paywall)

povaha odkazu (embedding)

C-348/13 Bestwater International

- specificky se zabývá **embedded** linkem

tj. je užitím díla, pokud do své stránky pomocí embedded linku vložím video např. z YouTube?

Samo o sobě není užitím díla, pokud (i) na stránce kde je (embedded) obsah originálně zpřístupněn, je tento obsah veřejnosti volně k dispozici (t.j. přístup k němu není omezen) a tedy nejde o novou veřejnost a (ii) nedošlo k použití jiných technických prostředků k sdělování díla než při originálním zpřístupnění. (viz TV Catchup – viz dále)

Navazuje na Svensson, proto soud nerozhodl rozsudkem

odkaz na legální vs. nelegální obsah

??? hraje roli, zda bylo odkazované dílo zpřístupněné legálně či nelegálně??? - *Svensson: byla posuzována situace, kdy dílo bylo zpřístupněno oprávněně, změnil by se závěr, kdyby tomu bylo jinak?*

odkaz na legální vs. nelegální obsah

C-160/15 GS Media

odkaz na nelegálně zpřístupněný obsah:

- kritérium nové veřejnosti zachováno (viz Svensson); nejde-li o novou veřejnost pak:
- poskytování odkazu nikoliv za účelem zisku: věděl či vědět měl a mohl o nelegální povaze obsahu:
 - ANO => jde o sdělování díla veřejnosti („SDV“)
 - NE => nejde o SDV
- poskytování odkazu za účelem zisku: vědomost se presumuje, je třeba prokázat opak (např. vyhledávače)
- => SD EU zavádí subjektivní kritérium

odkaz na legální vs. nelegální obsah

5 Tdo 271/2013 a 8 Tdo 137/2013 (případ Tulipán)

- závěr NS: odkaz (ve formě embedded linku) na neoprávněně zpřístupněný odkaz je zásahem do autorského práva – revize ve světle GS Media (skutečná vědomost vs. presumovaná vědomost)

Sledujserialy.cz

https://wiki.pirati.cz/media/tiskove-zpravy/pirati_436871814_0_usnesenizastaveni.pdf

- zastavení tr. stíhání

linking – další rozhodnutí

- C-527/15 („*Stichting Brein*“ nebo „*Filmspeler*“)
 - nabízení HW multimediálního přehrávače, který měl v sobě již předinstalované odkazy na stránky, které nabízely (převážně) nelegální obsah
 - jde o zásah do autorského práva, poskytování odkazů na nelegální obsah za účelem zisku (viz GS Media)

POSKYTOVÁNÍ METADAT

- určitá obdoba poskytování odkazu (nesdělují dílo přímo, ale sdělují informace, kde dílo naleznu)
 - *C-610/15 („Ziggo“ nebo „The Pirate Bay“)*
 - provozování platformy na které byly nabízeny torrent soubory jejichž prostřednictvím bylo možné lokalizovat a stáhnout soubory v rámci sítě BitTorrent („mapa k pokladu“)
 - soubory představovala v naprosté většině aut. díla, zpřístupněná nelegálně
- => jde o sdělování díla veřejnosti

PROVOZOVÁNÍ PLATFORMEM PRO SDÍLENÍ OBSAHU (AUTORSKÝCH DĚL)

- YouTube (streaming), Uložto.cz (download) a podobné

obecně nejde o užití díla ze strany provozovatelů těchto serverů (dílo sděluje veřejnosti uživatelé, kteří obsah na server / platformu nahrají a uloží) (viz § 5 ZSIS), **ALE POZOR:**

- Prohibující řízení ve věci C-682/18 YouTube

otázka, zda zvláštní povaha služby YouTube (zejm. reklama spojená s obsahem vs. nástroje na nahlašování a blokování porušujícího obsahu a další) neznámá, že provozovatel YouTube přímo užívá (tj. sděluje veřejnosti) díla ???

CO Z TOHO VYVODIT?

- Tendence SD EU vykládat „sdělování veřejnosti“ široce
- Snaha postihovat i sekundární nakládání s dílem
- Subjektivní hledisko hraje roli (výdělečné aktivity spíše jsou sdělováním veřejnosti, nevýdělečné spíše nikoliv)
- Kazuistický přístup
- Setření hranic mezi „poskytováním prostoru“ (hosting) a „sdělováním veřejnosti“ (návrh nové směrnice, probíhající případ C-682/18 YouTube)
- => ZMATEK...

UŽITÍ V RÁMCI PEER TO PEER SÍTÍ (P2P)

- p2p:
- centralizované vyhledávání (Napster)
 - decentralizované vyhledávání (KaZaA, Gnutella, Bit Torrent)

Bit Torrent – odpovědnost za zpřístupnění metadat?
(piratebay.org) – rozhodnutí ve věci PirateBay

odpovědnost uživatelů (za vlastní obsah) vs. odpovědnost
provozovatele sítě / tvůrce potokolu atp. (za cizí obsah)

UŽITÍ V RÁMCI PEER TO PEER SÍTÍ

- odpovědnost uživatelů
 - vystavení (sdílení, sharing)
 - = sdělování díla veřejnosti (§ 18/2 AZ)
 - stažení (download)
 - = rozmnožování
 - (často kryto ust. o volném užití)

Pozor: Někdy není lehké určit, jakého jednání se uživatel dopustil (tj. může sdílet, aniž by o tom věděl)

STREAMING

1. VIDEO NA POŽÁDÁNÍ – VoD, Video on Demand (není v reálném čase):

- např. YouTube
- sdělování díla veřejnosti (§18 odst. 2 AZ)

STREAMING

2. WEBCASTING (v reálném čase):

- sdělování díla veřejnosti (§18 odst.1 AZ)
- jde vlastně o ekvivalent televizního vysílání (sportovní televizní přenosy z OH)
- pokud jde o streaming skutečného televizního vysílání (*retransmise*) = další užití díla (televizního vysílání):
 - *TV v. TV Catchup (C-607/11)*
 - jde o nové (další) užití (sice nejde o novou veřejnost, ale jde o novou technologii – nové medium)
 - **ale:** rozpor s *AKM Zurs (C- 138/16)*
 - IPTV: jako kabelová televize -> povinná kolektivní správa (§97d, odst. 1, písm. c) AZ)

STREAMING

- nástroje na ukládání streamovaného obsahu (videa atp.) (např. YouTube downloader)
 - nejde o obcházení technických prostředků ochrany práv ? (§ 43 odst. 3 AZ)
 - omezení pořizování rozmnoženin (*copy control*)
- Podle mne nikoliv, pokud (i) jde o obsah, který je ve streamované podobě volně a bez omezení dostupný a (ii) nebude žádným způsobem obcházet, prolamovat či jinak překonávat technickou ochranu (např. šifrování atp.) která je určena k tomu, aby zamezila ukládání streamovaného obsahu;

II. ODPOVĚDNOST ZA OBSAH ZPŘÍSTUPNĚNÝ NA INTERNETU

... před týdnem (JUDr. Císařová)

A large, stylized graphic of a globe is positioned on the left side of the slide. It features a grid of latitude and longitude lines, with the central part being a dark gray circle. The globe is rendered in a light gray color.

Děkuji za pozornost

Jiří Čermák

Baker & McKenzie s.r.o., advokátní kancelář

Tel: +420 23604 5001

jiri.cermak@bakermckenzie.com